X Үмумиттифаг кино фестивалынын лауреатлары

Ригада кечирилмиш X Үмумиттифаг кино фестивалында «Нә јахшы ки, дүнјада Сәмәд Вурғун вар» сәнәдли филми мүнсифләр һеј'әтинин хүсуси дипломуна лајиг көрүлмүшдүр. Диплом бејнәлмиләлчи совет шаири С. Вурғунун һәјат вә јарадычылығына һәср олунмуш публисистик һекајәтә көрә верилмишдир.

Гурулушчу режиссор Һәсән Сејидбәјлинин көһнә мәишәт гајдалары әлејһинә мүбаризәдә јени әхлаг нормаларынын јаранмасы проблеминин бәдии һәллини верән «Хошбәхтлик гајғылары» филми дә мүнсифләр һеј'әтинин хүсуси дипломуну алмышдыр.

Јазычы вә һәјат

ФӘРӘҺЛИ КӨРҮШЛӘР

ЧОХДАН кетмәдијим бир рајона јола дүшәркән гәрибә һиссләр кечирирдим. Һәр шејдән әввәл, көһнә танышларла көрүшмәк, көздијим јерләри бир даһа кәзмәк, һүнәри, әмәли һаггында дөнә-дөнә ешитдијимиз әмәк гәһрәманларыны өз иш саһәсиндә көрмәк, сөһбәт етмәк арзусунда идим. Икинчи тәрәфдән, һәмин рајонда нә кими јениликләрин олмасы илә марагланырдым.

Жданов рајонуна чатанда көзләримә инанмадым. Елә бил һеч заман көрмәдијим бир јерә кәлиб чыхмышдым. Мәни һејрәтә кәтирән јашыллыг олду. Он-он беш ил бундан әввәл рајонда тәк-түк ағач варды. Инди исә һәр јер јашыллыға бүрүнмүшдүр. Тәзә күчәләр салынмышдыр, јарашыглы, икимәртәбәли евләр тикилмишдир. Рајонун мәркәзиндәки кениш мејданда Бөјүк Вәтән мүһарибәсиндә һәлак оланларын хатирәсинә гојулмуш абидә учалыр.

Бу илк тәәссүратым сәһәр даһа да күчләнди. Мәдәнијјәт евинин тәшвигат машынын репродукторундан «һамы ишә, һамы тарлаја!» сәси далға-далға әтрафа јајылырды. Сүбһ тездән адамлары зәһмәтә чағыран бу сәсин өзүндә дәрһал сәфәрбәредичи бир әһвал-руһијјә дујулурду. Мејданда, голлу-будаглы бир ағачын алтында гырмызы өртүклү стол гојулмушду. Столда ики телефон варды. Бура гәраркаһ иди. Нөвбәтчиләр телефон васитәсилә колхоз вә совхозларла әлагә сахлајырдылар. Жданов Рајон Партија Комитәсинин биринчи катиби Чаваншир Мәммәдов јолдаш Сәрдар Имрәлијевлә көрүшмәк нијјәтиндә олдуғумузу билиб, бизи дә машына миндирди. Рајонун вәзијјәтиндән вә кәләчәк планлардан сөһбәт ачды. Мән катиби динләјә-динләјә әтрафа бахырдым. Һәр ики тәрәф тарла иди, уфүгләрә гәдәр узаныб кедирди. Һәрдән гаршымыза кичик, јарашыглы гәсәбәләр чыхырды. Бир заман Ждановдан Дашбуруна кетдијим вахты хатырладым. Онда бу јерләр бомбош сәһра иди, нә гәсәбә, нә кәнд, нә ев, нә тарла варды. Инди исә һара бахырсанса-бах, тарладыр, үзүмлүкдүр, бағча-бағдыр, ағачлыгдыр, кәнддир, евләрдир! Катиб дә елә бу јерләрин кәләчәјиндән, јени чәкилән су каналындан, јоллардан, тәсәррүфат саһәләриндән данышырды.

Гәһрәманлар гәсәбәси балача олса да, јарашыглы, бағлы-бағатлыдыр. Бурда техники пешә мәктәби јарадылмышдыр. Шакирдләр тәчрүбә кечмәк үчүн саһәләрә кетмишдиләр. Бир аздан совхоз директору Мәммәд Мәммәдов јолдаш да кәлди.

Сөһбәт белә башлады:

— Сәһәр тәзәчә ишыгланмада евдән чыхмышам, тарлалары кәзирәм. Памбыг саһәләрини дә дәрман вермәк лазымдыр. Кетмишдим саһәләри јохлајым. Горхдум ки, һансы бригадаса дәрмансыз гала. Сејрәлтмәни гуртармаг үзрәјик. Һәр күн сәһәр-сәһәр саһәләри кәзмәк адәтимә чеврилиб. Бу да, мәним идманымдыр. Ишләримиз пис кетмир, амма јенә нараһатам. Јахшы, бол мәһсул алмаг үчүн индидән әлимиздән кәләни етмәлијик. Сонра кеч олар. Кичичик бир сәһв, јахуд сәһләнкарлыг јахшы ишимизи алт-үст едә биләр. Буна көрә һәмишә ајыг олмаға чалышырыг...

ССРИ Али Советинин депутаты, Сосиалист Әмәји Гәһрәманы, ССРИ Дөвләт мүкафаты лауреаты Сәрдар Имрәлијевлә көрүшмәк истәдијимизи биләндә совхоз директору күлүмсүнүб деди:

— Сәрдарын иши чохдур, кечә-күндүз билмир. Ону көрмәк истәсәниз, анчаг тарлаја кедин, Сәрдар орададыр.

Һәгигәтән, Сәрдар Имрәлијеви тарлада көрдүк. Узагдан-узаға мүшаһидә етмәјә башладым. Дизи үстә торпаға әјилмишди. Јашыл отлар кими баш галдырмыш памбыг чүчәртиләрини јохлајырды. Күнәш од әләјирди. Сәрдарын башы ишә елә гарышмышды ки, һеч кими көрмүрдү. Онунла јанашы чалышан техники пешә мәктәбинин шакирдләрини бә'зән јанына чағырыр, көстәришләр верирди. Бура кәләркән, тарла дүшәркәсинин јахынлығында, киречәкдә јазылыб јухарыдан асылмыш «Сәрдар мәктәби» сөзләринин мә'насыны инди баша дүшүрдүк. Доғрудан да, Сәрдар Имрәлијевин бөјүк мәктәби вар, бу, онун әлләринин гүдрәти, әмәлләри илә јарадылмышдыр. Бир көзүм учсуз-бучагсыз кими көрүнән кениш тарлада иди. Јамјашыл чүчәртиләр хәткеш кими дүмдүз узанырды. Сәрдара мане олмаг истәмирдик. Бирдән бизи көрдү. Чәлд башыны галдырыб ајаға галхды, тарланын кәнарына кәлиб әл верди.

Сәрдара баха-баха онун бир вахт Севил Газыјева илә бирликдә нечә чалышдығыны јадыма салдым. Севиллә јарышмаға башламышды. Гәзет сәһифәләриндә адлары гоша чәкилирди. О илләр инди архада галмышдыр. Республикамызда елә адам јохдур ки, Сәрдары танымасын. Сәрдар дејәндә тәкчә гәһрәман јох, һәм дә јахшы бир инсан, фәдакар бир инсан һаггында дүшүнүрсән. Бәлкә дә үмумхалг мәһәббәтинин газанмасында бу чәһәтин дә бөјүк ролу вардыр. Јахшы инсанла јахшы гәһрәманын вәһдәти!

О, бизи тарла дүшәркәсинә апармаг, чаја гонаг етмәк истәди. Разы олмадыг. Сөһбәт етсә дә, бир көзү тарлада, техники пешә мәктәби шакирдләринин чалышдығы јердә иди. Әлбәттә, онун үчүн инди һәр дәгигә гызыла бәрабәр иди. Сәрдар биздән узаглашан кими, јенә тарлаја гајытды...

Беш нөмрәли совхоз Севил Газыјеванын адыны дашыјыр. Совхоз идарәсинин јанында көзәл бағ салыныб. Бурада Севилин бүстү гојулуб. Бағ мешә кими галын, сых вә көлкәлидир. Бурда јај кинотеатры тикилирди. Ән дәрин јериндә исә совхоз ишчиләри үчүн истираһәт евинин тикинтиси баша чатмаг үзрә иди. Кери гајыданда совхозун директору Кәрәм Гулијевлә растлашдыг. Бағa бахдығымызы көрүб деди:

— Даһа да кенишләндирмәк фикримиз вар. Бураны әсил истираһәт зонасына чевирмәк истәјирик...

Кәрәм Гулијев бизи Мајак гәсәбәсинин мәркәзинә доғру апарыб јениликләрдән һәвәслә данышырды. Совхоз бөјүк мәктәб бинасы тикиб истифадәјә вермишдир. Мәдәнијјәт еви һазырдыр. Әтрафда бағ салмаг нәзәрдә тутулмушдур. Гәсәбәдә чохлу тәзә ев тикилмишдир. Директор сон он илдә гәсәбәнин нечә бөјүдүјүндән һәвәслә данышырды вә тез-тез Севил Газыјеваны хатырлајырды.

— Инди өзү јохса да, һамы Севили үрәјиндә јашадыр. Бә'зән мәнә елә кәлир ки, о сағдыр, бизимлә чијин-чијинә чалышыр. Севил кими адамлар унудулмаз олур. Биз һәмишә Севиллә фәхр едирик.

— Башга тәсәррүфат саһәләриниз вармы?!

— Бәли, вар. Бә'зиләри белә дүшүнүрләр ки, памбыг әкирикса, даһа башга ишлә мәшғул олмаға дәјмәз. Мәнсә белә дүшүнмәк истәмирәм, бунун да әлејһинәјәм...

— Арзуларыныз?!

— Биринчи арзумуз әлимиздә олан кечичи бајрағлары мөһкәм сахламаг!..

Шаумјан колхозунда мәни ән чох Әһмәд Әһмәдовун бригадасы марагландырырды. Сәрдарла сөһбәт заманы Әһмәди сорушдугда о, досту һаггында өзүнәмәхсус садәликлә, үрәкачыглығы илә сөз ачды.

1963-чү илдән бригадир ишләјән Әһмәд Әһмәдовун дөшүнү инди үч Ленин ордени бәзәјир. Бригадасы бејнәлмиләлдир, сәмими бир аиләдир. Ијирми дөрд нәфәр өзү олса да, онларын һамысы бир нәфәр кими ишләјир. Азәрбајчан ССР Али Советинин депутаты Пакизә Мәммәдова габагчыл памбычы кими тәкчә колхозда јох, бүтүн рајонда мәшһурдур. Сучу Ашот Саркисјан, памбыгчылардан Тәзәкүл Әлијева, Емма Јесејан, Нисә Әһмәдова, Теһран Бајрамова, механизаторлардан Бәјиш Меһәррәмов, Малик Мәммәдов, Фәхрәддин Әһмәдов вә башгалары јүксәк мәһсул уғрундакы мүбаризәдә фәдакарлыг нүмунәләри көстәрирләр.

Бригаданын икимәртәбәли, көзәл, јарашыглы тарла дүшәркәси вардыр. Сыра-сыра дүзүлмүш мејвә ағачлары. Бу ағачларын архасында уфүгә кими сәрилән памбыг тарлалары... Бу тарлалар күнәш шәфәгләрилә бәзәнир вә инсанларын зәһмәти илә нәфәс алыр...

Биз рајондан гајыданда бүтүн јолбоју бу һагда данышдыг. Көрдүкләримиз, ешитдикләримиз үрәјимизи фәрәһлә, гүрурла долдурмушду...

Тофиг МАҺМУД

Жданов рајону